

FARMACOLOGIE ȘI FARMACIE CLINICĂ

ABORDAREA SISTEMICĂ A INFECȚIEI HIV/SIDA ÎN CONDIȚIILE ACTUALE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Sorina Vesiolii¹, Corina Scutari¹, Vladimir Safta²

¹Catedra de farmacologie și farmacie clinică,

²Catedra de farmacie socială „Vasile Procopișin”,

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova

Autor corespondent: sorinavesiolii@gmail.com

INTRODUCERE

Infecția cu Virusul Imunodeficienței Umane (HIV) reprezintă o problemă prioritară la nivel global. În Republica Moldova pacienți care urmează tratamentul antiretroviral sunt în număr de 5675, iar numărul celor infectați este în jur de 10 000 de persoane. Unul din problemele principale la momentul actual este monitorizarea și consilierea pacienților care sunt depistați drept cazuri noi și menținerea dialogului constructiv cu cei care administrează tratament regulat. Pericolul epidemiologic ridicat și evoluția severă a bolii în lipsa administrării tratamentului necesar impun existența unor măsuri de supraveghere epidemiologică.

SCOPUL LUCRĂRII

Analiza abordării sistemice în lupta cu infecția HIV/SIDA.

MATERIAL ȘI METODE

Studiul efectuat a fost retrospectiv, observațional. Datele utilizate au fost obținute din fișele medicale ale bolnavilor de ambulator infectați cu HIV, din cabinete teritoriale al IMSP SDMC.

REZULTATE

Tratamentul HIV/SIDA în Republica Moldova este abordat printr-o serie de segmente și anume, prevenire, testare, tratament și consiliere pe parcursul vieții. În urma apariției epidemiei de Coronavirus pacienții s-au confruntat cu o serie de provocări pentru a urma tratamentul fără întrerupere. În urma analizei datelor din anul 2018 incidența cea mai mare a infecției HIV la 100 000 populație pe segmentul de vârstă este de 25,47 pentru 0-39 ani. În 2019 la evidență medicală se aflau 7290 de persoane (inclusiv 137 copii pînă la 15 ani) care trăiesc cu HIV, din ele 856 au fost luate pentru prima dată în supraveghere medicală, în 8

centre de tratament antiretroviral (din ele 4 sunt în teritoriile de est). Toți pacienții au fost tratați indiferent de stadiul bolii. S-a acordat prioritate schemei TARV în varianta combinației a 3 preparate într-o singură pastilă o dată/zi. În 2019 se aflau în tratament antiretroviral 5865 persoane care trăiesc cu HIV, iar în 2018 - 1053 persoane (1040 adulți și 13 copii). Aderența la tratament a fost peste în 2018 a atins valoare de 86.8% (83,3% - 2017), peste 24 luni a atins indicatorul 78.7% (80,0% - 2017), peste 60 luni - 70.3% (2017-70,1%).

CONCLUZII

Angajarea și participarea corectă a pacientului la planul de îngrijire și tratament în colaborare cu medicul și farmacistul implică înțelegerea informațiilor medicale, consimțământul pacientului și stabilirea unei relații de parteneriat pacient-medic-farmacit.

Cuvinte-cheie: HIV, SIDA, consiliere.

BIBLIOGRAFIE.

Country progress report - Republic of Moldova Global AIDS Monitoring 2020 https://www.unaids.org/sites/default/files/country/documents/MDA_2020_countryreport.pdf

Global HIV & AIDS statistics – 2020 fact sheet, <https://www.unaids.org/en/resources/fact-sheet#:~:text=26%20million%20%5B25.1%20million%E2%80%9326.2,living%20with%20HIV%20in%202019.>

Michael S. Saag, MD1; Rajesh T. Gandhi, MD2; Jennifer F. Hoy, MBBS3 Antiretroviral Drugs for Treatment and Prevention of HIV Infection in Adults JAMA. 2020;324(16):1651-1669. doi:10.1001/jama.2020.17025 October 14, 2020 <https://jamanetwork.com/journals/jama/article-abstract/2771873?resultClick=1>

PHARMACOLOGY AND CLINICAL PHARMACY

SYSTEMIC APPROACH TO HIV / AIDS I IN THE CURRENT CONDITIONS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Sorina Vesioiîi¹, Corina Scutari¹, Vladimir Safta²

¹Department of Pharmacology and Clinical Pharmacy,

²Department of Social Pharmacy "Vasile Procopisin"

Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy, Republic of Moldova

Corresponding author: sorinavesioiili@gmail.com

INTRODUCTION

Human Immunodeficiency Virus (HIV) infection is a global priority. In the Republic of Moldova there are 5675 patients on antiretroviral treatment and around 10 000 infected people. One of the main issues at the moment is monitoring and counselling patients who are detected as new cases and maintaining a constructive dialogue with those who administer regular treatment. The high epidemiological risk and the severe evolution of the disease in the absence of the necessary treatment require epidemiological surveillance measures.

PURPOSE OF THE WORK.

Analysis of the systemic approach to HIV/AIDS.

MATERIAL AND METHODS

The study was retrospective, observational. The data used were obtained from the medical records of HIV-infected outpatients in the tertiary clinics of IMSP SDMC. HIV/AIDS treatment in the Republic of Moldova is addressed through a number of segments, namely prevention, testing, treatment and lifelong counselling. Following the Coronavirus outbreak, patients faced a number of challenges to follow treatment without interruption. Based on the analysis of 2018 data, the highest incidence of HIV infection per 100 000 population in the age segment is 25.47 for 0-39 years. In 2019 there were 7290 people (including 137 children up to 15 years old) living with HIV on the medical register, of whom 856 were taken for the first time under medical supervision in 8 antiretroviral treatment centres (of which 4 are in the Eastern Territories). All patients were treated regardless of the stage of the disease. Priority was given to the TARV scheme in the combination variant of 3 preparations in one pill

once/day. In 2019 there were 5865 people living with HIV on antiretroviral treatment, and in 2018 - 1053 people (1040 adults and 13 children). Adherence to treatment was over in 2018 reached the value of 86.8% (83.3% - 2017), over 24 months reached the indicator 78.7% (80.0% - 2017), over 60 months - 70.3% (2017-70.1%).

CONCLUSIONS.

Proper patient engagement and participation in the care and treatment plan in collaboration with the physician and pharmacist involves understanding medical information, patient consent, and establishing a patient-physician-pharmacist partnership relationship.

Keywords. HIV, AIDS, counselor.

BIBLIOGRAPHY.

1. Country progress report - Republic of Moldova Global AIDS Monitoring 2020 https://www.unaids.org/sites/default/files/country/documents/MDA_2020_countryreport.pdf
2. Global HIV & AIDS statistics – 2020 fact sheet, <https://www.unaids.org/en/resources/fact-sheet#:~:text=26%20million%20%5B25.1%20million%E2%80%9326.2,living%20with%20HIV%20in%202019.>
3. Michael S. Saag, MD1; Rajesh T. Gandhi, MD2; Jennifer F. Hoy, MBBS3 Antiretroviral Drugs for Treatment and Prevention of HIV Infection in Adults JAMA. 2020;324(16):1651-1669. doi:10.1001/jama.2020.17025 October 14, 2020 <https://jamanetwork.com/journals/jama/article-abstract/2771873?resultClick=1>